

Udskriftsdato: 14. december 2025

2020/1 BTB 111 (Gældende)

Betænkning over Forslag til folketingsbeslutning om etablering af privat læreruddannelse

Ministerium: Folketinget

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af privat læreruddannelse

[af Kristian Jensen (V), Alex Ahrendtsen (DF), Marianne Jelved (RV),
Katarina Ammitzbøll (KF) og Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG) m.fl.]

1. Ændringsforslag

Venstres, Dansk Folkepartis, Radikale Venstres, Det Konservative Folkepartis, Nye Borgerliges, Liberal Alliances og Alternativets medlemmer af udvalget og Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG) har stillet 1 ændringsforslag til beslutningsforslaget.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (V, DF, RV, KF, NB, LA, ALT og Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG)) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF, EL og Uffe Elbæk (UFG)) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*. Mindretallet vil stemme imod det stillede ændringsforslag.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance, Alternativet og Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG)

Venstres, Dansk Folkepartis, Radikale Venstres, Det Konservative Folkepartis, Nye Borgerliges, Liberal Alliances og Alternativets medlemmer af udvalget og Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG) er glade for opbakningen til tankerne bag Den frie læreruddannelse. Samtidig hilser flertallet den generelle debat om læreruddannelsen, som dette forslag har givet anledning til, velkommen. Flertallet anser skabelsen af Den frie læreruddannelse som et både-og i forhold til debatten om at forny og forbedre den eksisterende læreruddannelse. Grundskolen er vigtig for vores børns udvikling både fagligt og menneskeligt, og derfor er det godt, at der er kommet ny energi ind i debatten om rammerne for læreruddannelsen.

Den frie læreruddannelse skal kunne optage alle kvalificerede og interesserede studerende uden hensyn til alder og etnisk eller religiøs baggrund.

Der er ikke med dette beslutningsforslag taget stilling til en geografiske placering af Den frie læreruddannelse, da det er vigtigt for flertallet, at der er et lokalt ejerskab bag uddannelsen og en skolekreds eller et repræsentantskab, som vil stå for den detaljerede udformning af uddannelsen, ansættelsen af en ledelse og samarbejdsaftaler med andre uddannelses- og kulturinstitutioner m.v. En kommende placering skal derfor ske efter anbefaling fra en skolekreds eller et repræsentantskab.

Der lægges vægt på, at Den frie læreruddannelse skal have et højt fagligt grundlag og stærke samarbejdsrelationer.

Den frie læreruddannelse skal etableres som en selvstændig, selvejende institution i lighed med højskoler og lign. Dermed vil Den frie læreruddannelse have mulighed for at opkræve betaling, modtage fondsmidler og ledes af en bestyrelse, som er ansvarlig over for en skolekreds eller et repræsentant-

skab. Det skal samtidig være muligt for den kommende hjemkommune at yde den samme støtte som til en uddannelse under lov om professionshøjskoler.

Når der er skabt en skolekreds eller et repræsentantskab, som ønsker at etablere og drive Den frie læreruddannelse, skal de fremsende deres ansøgning og plan for uddannelsen til Uddannelses- og Forskningsudvalget. Såfremt flere skolekredse eller repræsentantskaber fremsender ansøgning om etablering af Den frie læreruddannelse, vil udvalget træffe beslutning om, hvor uddannelsen skal etableres m.m., jf. denne betænkning, og herefter skal regeringen fremsætte et konkret lovforslag til udmøntning af beslutningen.

Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Uffe Elbæk (UFG)

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget og Uffe Elbæk (UFG) mener, at det ikke alene er et brud med den måde, vi fører uddannelsespolitik på i Danmark, at Folketinget skal tage stilling til oprettelsen af en ny læreruddannelse på så tyndt og usagligt et grundlag. Det er også et brud på en almindelig god politisk beslutningsproces, at Folketinget træffer en så principiel beslutning med så vidtrækkende konsekvenser på et nærmest ikkeeksisterende beslutningsgrundlag.

Først var der lagt op til, at den nye læreruddannelse skulle ligge i Herning, hvilket ganske givet ville kvæle de eksisterende læreruddannelsesstilbud i regionen og føre til centralisering af uddannelsen. Siden må man forstå, at uenighed blandt forslagsstillerne har betydet, at det nu svæver i det uvisse, hvor den nye læreruddannelse skal placeres, og hvordan den skal drives.

Tilsvarende er den nye læreruddannelses formål og dens forskel fra den eksisterende læreruddannelse ganske uklar. Inden for den eksisterende læreruddannelse er der mulighed for at variere uddannelsens profil og fokus, og der forelægger derfor ikke nogen grund til, at det ikke skulle være tilstrækkeligt. Derudover er der netop nu med relevante interessenter et udviklingsarbejde i gang, som skal komme med bud på, hvordan læreruddannelsen gøres endnu bedre. Det er ikke hensigtsmæssigt at skabe præcedens for en ny uddannelsesform midt i dette arbejde.

Andre private uddannelser er gennem tiderne blevet oprettet og har siden vist sig duelige og nyttige og er på den baggrund blevet tildelt støtte af Folketinget. Det gælder f.eks. Den Frie Lærerskole i Ollerup og Kaospilotuddannelsen i Aarhus. En lignende løsning for en ny læreruddannelse vil give Folketinget et sagligt grundlag at tage stilling ud fra.

Derudover mener vi ikke, det er hensigtsmæssigt at oprette en uddannelse, som ikke underlægges samme regler og tilsyn som de øvrige læreruddannelser.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et flertal (V, DF, RV, KF, NB, LA, ALT og Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG)):

Til teksten

1) Ordene »inden den 1. marts 2021« udgår.
[Tidsfristen udgår]

Bemærkninger

Til nr. 1

Det foreslås, at regeringens frist for at fremsætte lovforslaget udgår, således at lovforslaget først skal fremsættes, når Uddannelses- og Forskningsudvalget har truffet beslutning om, hvem af ansøgerne til etablering af Den frie læreruddannelse der skal etablere uddannelsen.

5. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 21. december 2020 og var til 1. behandling den 28. januar 2021. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelses- og Forskningsudvalget.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 4 bilag på beslutningsforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 14 spørgsmål til uddannelses- og forskningsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Bjørn Brandenborg (S) Torsten Gejl (ALT) Julie Skovsby (S) Kasper Roug (S)

Kasper Sand Kjær (S) fmd. Rasmus Horn Langhoff (S) Rasmus Stoklund (S) Karin Gaardsted (S)

Troels Ravn (S) Marianne Jelved (RV) Katrine Robsøe (RV) Jacob Mark (SF)

Astrid Carøe (SF) Bruno Jerup (EL) Rosa Lund (EL) Uffe Elbæk (UFG) Bertel Haarder (V)

Anne Honoré Østergaard (V) nfmd. Kristian Jensen (V) Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG)

Tommy Ahlers (V) Ulla Tørnæs (V) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Marie Krarup (DF)

Alex Ahrendtsen (DF) Katarina Ammitzbøll (KF) Birgitte Bergman (KF) Peter Seier Christensen (NB)

Henrik Dahl (LA)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	40	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	8
Nye Borgerlige (NB)	4		